

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 7Pc/10/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119210081
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Lajoš
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2019:8119210081.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Romanom Lajošom v právnej veci navrhovateľa: K.. Z. F., nar. X.X.XXXX, O. XX, XXX XX L., proti odporkyni: F. F., nar. XX.X.XXXX, Z. XX, XXX XX Z., zastúpená A.. Š. F., nar. XX.XX.XXXX, Z. XX, XXX XX Z., o zrušenie vyživovacej povinnosti takto

rozhodol:

Návrh v celom rozsahu **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ sa návrhom podaným 30.5.2019 obsahovo domáhal zrušenia svojej vyživovacej povinnosti voči odporkyni odo dňa ukončenia jej štúdia na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach.

2. Návrh odôvodnil poznatkom, že odporkyňa už nie je študentkou Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach, potvrdenie o návšteve školy mu nezasiela, hoci ju o to opakovane žiada, na jeho SMS správy neodpovedá, nedvíha mu telefón a študijné oddelenie vysokej školy mu informáciu o štúdiu odporkyne neposkytuje. Nemá tak možnosť overiť si trvanie štúdia odporkyne. Vo svojom návrhu dôvodil, že odporkyňa ukončila sústavnú a cieľavedomú prípravu na budúce povolanie, nadobudla schopnosť sa sama živiť, absolvovala štúdium angličtiny a v júli 2019 dosiahla vek 23 rokov. V následnom podaní z 12.6.2019 poukázal tiež na obsah § 43 ods. 3 zákona o rodine. V podaní z 27.9.2019 tvrdil, že odporkyňa ukončila svojvoľne štúdium na Lekárskej fakulte UPJŠ a začína štúdium v úplne inom odbore na Fakulte elektrotechniky informatiky Technickej univerzity v Košiciach, pričom toto štúdium nemožno považovať za žiadne nadväzujúce sústavné štúdium, ale rozmarne predlžovanie si mladosti. V tejto súvislosti namietal, že trvanie jeho vyživovacej povinnosti voči odporkyni by tak bolo v rozpore s dobrými mravmi, keďže odporkyňa najmenej pol roka plánovala štúdium na lekárskej fakulte po 3. ročníku skončiť a preto žiadal na prípad aplikovať § 75 zákona o rodine. Argumentoval, že odporkyňa mu zámerne zlomyseľne sťažuje plnenie jeho vyživovacej povinnosti, číslo vlastného účtu mu neoznámila a výživné zasielané poštou preberá jej matka. Súčasne žiadal, aby bola odporkyňa zaviazaná na úhradu všetkých trov konania.

3. Odporkyňa sa k návrhu vyjadrila podaním doručeným 8.8.2019. V podstatnom uviedla, že od 1.9.2016 do 31.8.2019 je riadnou študentkou denného štúdia Lekárskej fakulty UPJŠ Košice a od 1.9.2019 dennou študentkou Fakulty elektrotechniky a informatiky TUKE Košice. Tvrdila, že sa sústavne pripravuje na budúce povolanie a nie je schopná sa sama živiť. Popierala, že by navrhovateľ nebol informovaný o tom, kde študuje s poukazom na to, že takúto informáciu mal aj z dôvodu zasielania výživného na adresu študijného oddelenia Lekárskej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika od mesiaca október 2018 do mesiaca máj 2019. Týmto svojim konaním mal sústavne narúšať jej osobnú integritu a zosmiešňovať ju. Mala za to, že žalobca podávaním neopodstatnených návrhov zaťažuje súdy, aby

si overoval informácie, ktoré vie získať aj iným spôsobom, čo spájala s pokračovaním dlhodobej snahy znepríjemňovať a komplikovať jej život a vyčerpávať ju bezdôvodnými súdnymi konaniami. Uvádžala, že študijné oddelenie uvedenú situáciu s odporkyňou opakovane riešilo, čo bolo pre ňu veľmi nepríjemné, až napokon v máji 2019 zasiahla škola, ktorá odmietla takéto šeky prijímať z dôvodu porušovania zákona o ochrane osobných údajov. Tvrdila, že šeky do školy posielal odporkyňa aj napriek tomu, že mu opakovane prostredníctvom SMS poslala až dva rôzne čísla účtov, čo však mal ignorovať a opakovane posielat šeky na študijné oddelenie školy s poznámkou, aby mu poslala číslo účtu. Prezentovala názor, že si je vedomá svojej povinnosti informovať navrhovateľa o tom, kedy prestane byť riadnou študentkou. Uvádžala tiež, že navrhovateľ sa o jej štúdium zaujímal napr. 22.4.2019, keď jej aj mama vytrvalo vyvolával okolo jednej v noci a vypytoval sa na informácie o jej štúdiu. Poukázala na to, že takéto veci by sa nemali riešiť nočnými telefonátmi. Tvrdila tiež, že v minulosti žalobca opakovane chodil za odporkyňou do školy, robil jej tam hanbu a inak sťažoval štúdium, ako aj, že platenie výživného nie je podmienené prospercom študenta a informáciami o študijných výsledkoch.

4. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 5.11.2019 o 9.00 hod., ktorého sa zúčastnil navrhovateľ (doručenie predvolania vykázané 19.9.2019), odporkyňa (doručenie predvolania vykázané 25.9.2019) a jej matka, ktorá predložila do spisu plnomocenstvo zo 4.11.2019 na zastupovanie odporkyne v konaní. Vzhľadom na splnenie podmienok vyplývajúcich z § 178 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“) - doručenie predvolania účastníkom najmenej 5 dní pred dňom jeho konania - súd v zmysle § 180 C.s.p. rozhodol, že bude prerokovaná a po vykonaní potrebného dokazovania pojednávanie otvoril.

5. Vo veci bolo vykonané dokazovanie oboznámením podaní účastníkov s prílohami, ďalej zabezpečenými listinnými dôkazmi: potvrdenia Lekárskej fakulty UPJŠ v Košiciach z 18.7.2019 a z 12.8.2019, potvrdenie Technickej univerzity v Košiciach, Fakulty elektrotechniky a informatiky z 10.7.2019, odpoveďou na žiadosť o lustráciu navrhovateľa v databáze Sociálnej poisťovne, rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 12Pc/13/2016-183 z 5.9.2017, právoplatným 30.4.2018, rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 4CoP/20/2017-215 z 27.3.2018, právoplatným 30.4.2018, odpoveďou spoločnosti ENITECH s.r.o., Dukelská štvrť 1404/613, Dubnica nad Váhom z 26.9.2019 k osobe navrhovateľa spolu s opisom jeho mzdových listov za obdobie marec 2019 až august 2019 a pracovným posudkom navrhovateľa, odpoveďou na žiadosť o lustráciu odporkyne v databáze Sociálnej poisťovne, výsluchom odporkyne ako aj ostatným obsahom spisu. Pre rozpor so zásadou rýchlosti a hospodárnosti konania súd nevykonal navrhovateľom žiadaný dôkaz zameraný na preskúmanie výsledkov skúšok z absolvovaných predmetov a dochádzky počas štúdia odporkyne na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach. Súd má za to, že, keďže samotný prospech dieťaťa počas vysokoškolského štúdia bez ďalšieho nie je kritériom pre zrušenie vyživovacej povinnosti, pričom vykonanými dôkazmi boli zistené dostatočne relevantné poznatky pre správne právne posúdenie ďalšieho trvania vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči odporkyni.

6. Medzi účastníkmi nebolo sporné, že odporkyňa je plnoletou dcérou navrhovateľa, ktorej bol navrhovateľ zaviazaný poukazovať výživné v sume 350,- Eur mesačne a ktorého výška bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 12Pc/13/2016-183 z 5.9.2017 potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 4CoP/20/2017-215 z 27.3.2018, ktoré nadobudli právoplatnosť 30.4.2018. Označenými rozsudkami došlo k zvýšeniu výživného zo strany osoby povinnej platiť výživné zo sumy 280,- Eur mesačne na sumu 350,- Eur mesačne z dôvodu nástupu odporkyne na vysokú školu a s prihliadnutím na zmenu pomerov na strane povinného, ku ktorým konajúce súdy konštatovali zvýšenie mesačného príjmu navrhovateľa z 1.581,57 Eur (zistených v im predchádzajúcom konaní pri rozhodovaní o výške výživného vedenom pod sp. zn. 27P/143/2014) na 2.313,11 Eur mesačne (a to od septembra roku 2016), ako aj zánik vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči synovi Štefanovi.

7. Vo vzťahu k aktuálnym pomerom navrhovateľa v tomto konaní vykonaným dokazovaním (lustráciou v databáze Sociálnej poisťovne a dopytom u zamestnávateľa navrhovateľa) súd nezistil zásadnú zmenu pomerov na jeho strane. Navrhovateľ je naďalej zamestnaný v spoločnosti Enitech s.r.o., Dukelská štvrť 1404/613, 0918 41 Dubnica nad Váhom, IČO: 45 468 397 v pozícii softvérový inžinier, jeho čistý príjem spolu s cestovnými náhradami činil za obdobie marec 2019 až august 2019 v priemere sumu 2.115,45 Eur. Zmenu majetkových pomerov na svojej strane navrhovateľ v priebehu konania netvrdil a ani nepreukazoval.

8. Na strane odporkyne bolo zistené, že v akademickom roku 2018/2019 bola študentkou tretieho ročníka dennej formy študijného programu všeobecné lekárstvo doktorské na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach so štandardnou dĺžkou štúdia 6 rokov a pre akademický rok 2019/2020, ktorý začína 1.9.2019 sa stala študentkou 1. ročníka bakalárskeho štúdia študijného programu na Fakulte elektrotechniky a informatiky Technickej univerzity v Košiciach v dennej forme, ktorého štandardná dĺžka štúdia sú 3 roky. Z lustrácie v databáze Sociálnej poisťovne bolo zistené, že od mesiaca apríl 2019 mala odporkyňa postupne uzavretých niekoľko dohôd o brigádnickej práci študentov, vymeriavací základ pre výpočet poistného (hrubá mzda) ktorých mesačne dosahoval v súhrne priemerne okolo 135,- Eur.

9. Z listu študijného oddelenia Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach z 20.5.2019 bolo zistené, že ním bol navrhovateľovi vrátený poštový poukaz pre odporkyňu zaslaný navrhovateľom 15.5.2019 na adresu Lekárskej fakulty UPJŠ, znejúci na sumu 350,- Eur.

10. Z výpovede odporkyne pred súdom vyplynulo, že počas 3. ročníka svojho štúdia na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach toto štúdium ukončila z dôvodu nezvládania študijných nárokov vyžadovaných pre tento študijný odbor, keďže od 2. ročníka bola pre nezvládnutie skúšok nútená presúvať predmety do ďalšieho ročníka (biochémiu a imunológiu), čo viedlo k tomu, že k septembru 2019 už nemala spĺňať podmienky na zápis do 4. ročníka. Ku koncu 3. ročníka nemala vykonanú skúšku z mikrobiológie, biochémie, patológie, patofyziológie, internej medicíny a imunológie, úspešne absolvovanú mala skúšku a zápočet z propedeutiky z chirurgie a zápočty z mikrobiológie, patológie I. a patofyziológie I. Uvádzal, že v 3. ročníku sa neúspešne pokúšala absolvovať biochémiu. Podrobne opísala pravidlá štúdia na lekárskej fakulte nedovoľujúce absolvovanie predmetov, ktoré nadväzujú na predchádzajúce úspešné absolvovanie iných prierezových predmetov ako je patológia, patofyziológia, mikrobiológia a iné, v dôsledku čoho by ani pri vynaložení ďalšieho jej úsilia nebola schopná doštudovať odbor v štandardnej dĺžke štúdia šiestich rokov, aj to za predpokladu zvládania ďalšieho štúdia bez nového omeškania. Svoje rozhodnutie o zanechaní skôr zvoleného študijného odboru nadväzne na to odôvodňovala zdravotnými problémami, ktoré sa mali prejavovať vyčerpaním, syndrómom vyhorenia, chronickým stresom, či psychosomatickými poruchami prejavujúcimi sa častými výkyvmi teplôt. Opísané zdravotné problémy sa mali zosilňovať s narastaním nárokov pôvodne zvoleného študijného odboru. Na základe týchto skutočností v priebehu 3. ročníka prehodnotila svoje rozhodnutie študovať odbor všeobecné lekárstvo doktorského smeru a rozhodla sa, že sa pokúsi vyštudovať iný študijný odbor a to na Fakulte elektrotechniky a informatiky Technickej univerzity v Košiciach. Na označenú fakultu ju ako riadnu študentku prijali od akademického roku 2019/2020 zo začiatkom od 1.9.2019. Svoje rozhodnutie pre toto štúdium a označenú vysokú školu zdôvodnila výsledkami štúdia z matematiky a informatiky na gymnáziu, počas ktorého bola z oboch predmetov hodnotená známkou výborne, absolvovaním súkromného doučovania z týchto predmetov na obnovenie si potrebných vedomostí z týchto predmetov, inklináciou k zvolenému technickému odboru, ako aj poznatkami o priaznivej prognóze uplatnenia na trhu práce vo zvolenom odbore. K svojmu vzťahu k navrhovateľovi vypovedala, že s ním nekomunikuje z dôvodov, že jeho správanie považuje za šikanózne a to aj s poukazom na doručovanie poštových peňažných poukazov navrhovateľom uhrádzaného výživného na strednú školu aj na vysokú školu, ako aj na nie dobré správanie voči jej rodine, hlavne voči matke, s ktorou žije v spoločnej domácnosti, ich sledovanie a obťažovanie. Poukazovala tiež na prebiehajúce trestné stíhanie voči navrhovateľovi pre trestný čin ublíženia na zdraví, ktoré nie je právoplatne skončené ako aj na podporu navrhovateľa v šikanóznom a obťažujúcom správaní jej brata bývajúceho v susedstve voči nej a jej matke. Preberanie navrhovateľom zasielaných dávok výživného matkou odôvodňovala splnomocnením matky na preberanie zásielok od poštového podniku a oznámenie účtu matky na zasielanie jednotlivých dávok výživného vlastným dispozičným oprávnením na výbery z jej účtu.

11. Podľa § 62 ods. 1 a 4 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

12. Podľa § 65 ods. 1 a 3 zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Výživné plnoletých detí upraví súd len na návrh.

13. Podľa § 75 ods. 1, 2 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

14. Podľa § 78 ods. 1 až 3 zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

15. V zmysle § 155 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“) konanie vo veciach výživného plnoletých osôb sa začína len na návrh.

16. V zmysle ustálenej súdnej praxe, k zmene právoplatných rozhodnutí o výživnom môže dôjsť len v prípade zmeny pomerov, pričom táto zmena musí byť podstatná. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne a to okolnosťami na strane povinného, resp. na strane oprávneného, alebo objektívne, t.j. vývojom životných nákladov. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu trvá, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Kedy nastane takýto faktický stav závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa schopnosť vykonávať prácu, odôvodnené záujmy a potreby, majetkové pomery a iné. Samotná skutočnosť, že dieťa nadobudlo pracovnoprávnú spôsobilosť nespôsobuje automaticky zánik vyživovacej povinnosti, keďže nepostačuje ak oprávnený je schopný akejkolvek práce. Zákon uprednostňuje záujem oprávneného, preto ak sa dieťa rozhodne pokračovať v ďalšom vzdelávaní, hoci už skončilo prípravu na konkrétne povolanie, povinnosť rodičov vyživovať dieťa nezaniká. Vyživovacia povinnosť končí dosiahnutím prvého najvyššieho stupňa vzdelania v bežnom vzdelávacom procese - dieťa dosiahlo najvyšší možný stupeň vzdelania vo zvolenom odbore a je pripravené sa živiť ďalej samé.

17. Dobré mravy, hoci sú zákonným pojmom, nie sú zákonom definované. Vo všeobecnosti treba dobré mravy považovať za súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, rešpektovaných rozhodujúcou časťou spoločnosti a majúcou povahu základných noriem, pričom sú meradlom hodnotenia konkrétnej situácie zodpovedajúcej všeobecne uznávaným pravidlám slušnosti v súlade so všeobecnými zásadami morálky demokratickej spoločnosti (rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo/53/2006, ZSP 56/2010). Dobrými mravmi sú teda nepísané pravidlá slušnosti, ľudskosti, tolerancie, poctivosti a dôvery, z ktorých v prvom rade vychádza písané právo. Patria k zásadám súkromného práva, bývajú používané ako kritérium obmedzujúce subjektívne práva v ich obsahu alebo častejšie obmedzujúce výkon subjektívnych práv (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo/191/94, R 88/1998). Svojím významom nadobudli význam základných zásad súkromného práva (zásada ekvity) a sú príkazom sudcovi rozhodovať v súlade s ekvitou (mutatis mutandis uznesenie Ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS 57/2009 z 27.7.2009 a rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 25 CoPr 2/2014 z 25.9.2014). Súd ich vždy posudzuje v každom individuálnom prípade v kontexte konania účastníkov a súslednosti ich úkonov v konkrétnom čase a mieste.

18. V danom prípade bol predmetom konania návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči odporkyni ako oprávnenej z vyživovacej povinnosti. Tá bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 12Pc/13/2016-183 z 5.9.2017 potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 4CoP/20/2017-215 z 27.3.2018, ktoré nadobudli právoplatnosť 30.4.2018. Bola založený na tvrdení navrhovateľa o ukončení štúdia odporkyne na Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach a na tvrdení o rozpore ďalšieho trvania tejto povinnosti s dobrými mravmi.

19. Posúdiac skutkový stav zistený vykonaným dokazovaním s obsahom dopadajúcich právnych noriem však súd dospel k záveru, že tento návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti nie je dôvodný. V konaní sa totiž preukázalo, že odporkyňa síce štúdium v pôvodnom ňou zvolenom študijnom odbore -

všeobecné lekárstvo v priebehu tretieho ročníka predčasne ukončila, avšak bez toho, aby súčasne týmto štúdiom ukončila aj prvý najvyšší stupeň vzdelania v bežnom vzdelávacom procese v tomto odbore. Pri svojom výsluchu poskytla presvedčivú a racionálnu argumentáciu o dôvodoch, pre ktoré zanechala pôvodne zvolený študijný odbor, založený na precenení vlastných schopností toto štúdium zvládnuť a objektívnej nemožnosti štúdium ukončiť v rámci štandardnej dĺžky štúdia. Súd nemá pochybnosti v tom smere, že štúdium odboru všeobecné lekárstvo je potrebné považovať za jeden z najnáročnejších zo všetkých študijných odborov vysokoškolského štúdia. Predpokladmi pre jeho úspešné ukončenie sú nadpriemerné schopnosti a to ako intelektové, tak aj osobnostné a fyzické. Súd preto zastáva názor, že sama skutočnosť, že odporkyňa po reálnom zhodnotení dosiahnutých študijných výsledkov zohľadňujúc limity vlastných schopností v priebehu tretieho ročníka štúdia vyhodnotila svoju situáciu v tomto smere ako neudržateľnú pre pokračovanie v ďalšom štúdiu (konkrétne za stavu neúspešného ukončenia všetkých predmetov zaradených v študijnom programe tohto odboru už v jeho druhom ročníku), z dôvodu ktorého sa prihlásila na iný odbor vysokoškolského štúdia, nemôže spôsobiť zánik vyživovacej povinnosti osoby povinnej poskytovať jej výživné. Prednesenú argumentáciu osoby oprávnenej z vyživovacej povinnosti súd nevyhodnocuje ako nepodloženú fabuláciu, pretože zo samotného obsahu navrhovateľom predloženej zápisnice o pojednávaní z 5.9.2017, v rámci ktorého zákonná sudkyňa Okresného súdu Prešov realizovala výsluch navrhovateľky v období po ukončení 1. ročníka študijného odboru všeobecné lekárstvo vyplýva, že už v tom čase odporkyňa toto štúdium hodnotila ako veľmi náročné, dosiahnuté výsledky ktorého jej neumožňovali poberať prospechové štipendium, resp. vykonať skúšky v predtermínoch. Odporkyňa ďalej primerane vysvetlila svoju motiváciu pre začatie iného štúdia po zhodnotení doterajšieho neúspechu, ktorými je vytvorenie si priaznivých predpokladov pre svoje budúce uplatnenie sa na trhu práce. O výraznom zlepšení vyhládok pre jej uplatnenie sa na trhu práce v prípade úspešného ukončenia zvoleného štúdia napokon svedčia samotné výsledky navrhovateľa, ktorý sa práve v tomto, resp. veľmi blízkom odbore uplatnil tak, že jeho príjem v rámci pomerov v Slovenskej republike je potrebné hodnotiť ako nadpriemerný. Iniciatívu odporkyne získať dodatočný príjem krátkodobými brigádami na základe dohôd o brigádnickej práci študentov, nasvedčuje u nej prítomnosť primeraných vôľových vlastností potrebných pre neskoršie dosiahnutie plnej schopnosti samostatne sa živiť, teda stať sa na svojich rodičoch po finančnej stránke úplne nezávislým, čo je potrebné hodnotiť pozitívne.

20. Súd súčasne nepovažoval v danom prípade za splnené podmienky aplikácie § 75 ods. 2 zákona o rodine pred bodkočiarkou, t.j. že trvanie rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 12Pc/13/2016-183 z 5.9.2017 potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 4CoP/20/2017-215 z 27.3.2018 upravenej vyživovacej povinnosti by bolo v rozpore s dobrými mravmi. Predovšetkým v konaní nebola preukázaná opakovaná zmena študijných odborov (teda viac ako 1 krát), zapríčinené ľahkovážnym prístupom oprávnenej z vyživovacej povinnosti k štúdiu a neschopnosťou vynaložiť primeranú (bežne požadovateľnú) mieru úsilia pre dosiahnutie vytýčeného študijného cieľa. V danom prípade odporkyňa zmenila študijný odbor iba 1 krát, preto príležitosť dosiahnuť vysokoškolské vzdelanie za podpory oboch jej rodičov nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi; jeden omyl pri voľbe študijného odboru v čase, keď bola odporkyňa vo veku blízkom maloletému nemôže viesť k odopretiu plnenia vyživovacej povinnosti osobou povinnou. Zrušenie vyživovacej povinnosti neodvodňuje ani prípadné upustenie odporkyne od štúdia v období niekoľkých mesiacov pred nástupom na nový študijný odbor; od osoby oprávnenej z vyživovacej povinnosti totiž nemožno spravodlivo žiadať pokračovanie v štúdiu v inom študijnom odbore v priebehu akademického roka, ale až od začiatku nového akademického roka, v ktorom má reálnu príležitosť sa na takéto štúdium prihlásiť a absolvovať prijímacie konanie, obsahom ktorého je aj posúdenie splnenia predpokladov pre prijatie na štúdium. Napokon v konaní nebolo preukázané také správanie odporkyne, ktoré by bolo možné hodnotiť ako proti navrhovateľovi výslovne úmyselné, teda také, ktoré by bolo v rozpore so zásadami slušnosti a morálky v spoločnosti. Je nepochybné, že medzi účastníkmi tohto konania viazne akákoľvek racionálna komunikácia a to aj vo vzťahu k otázkam týkajúcim sa sústavnej prípravy odporkyne na budúce povolanie. Ich vzájomný vzťah sa prejavoval aj na vykonanom pojednávaní ako hlboko disharmonický. Dôvody tohto stavu prezentovala odporkyňa ako vo svojom písomnom vyjadrení tak aj vo svojich prednesoch na pojednávaní; tieto sú založené na konkrétnych skúsenostiach pri interakcii s navrhovateľom v minulosti. Obsah tejto ich vzájomnej interakcie navrhovateľ v konaní relevantným spôsobom nespochybnil. Odporkyňou spontánne opísané javy správania sa iniciované navrhovateľom nesvedčia o primeranom správaní otca k vlastnej dcére ani voči jej druhému rodičovi, ktorého následnú ujmu pre blízkosť vzťahu matky a dcéry môže odporkyňa dôvodne pociťovať ako ujmu vlastnú. Potom reakcia odporkyne spočívajúca v odmietnutí bližšej komunikácie bez neprimeraných odvetných reakcií útočného charakteru nemôže

znamená porušenie jej povinnosti vyplývajúcej z § 43 ods. 2 zákona o rodine prejavovať rodičovi primeranú úctu a rešpekt. Súd je názoru, že tejto povinnosti dieťaťa voči rodičovi zodpovedá rovnaká opačná povinnosť rodiča voči dieťaťu, ktorá je vyvoditeľná zo samotných dobrých mravov. V praktickej rovine to znamená nielen sa správať k dieťaťu s úctou primeranou jeho veku, ale ho aj nedráždiť, napr. zásahmi do jeho citovej sféry. Aj keď odporkyňa nie je maloletým dieťaťom, každý mladý človek blízky veku maloletého vzhľadom na absenciu množstva praktických skúseností predpokladaných u zrelého dospelého človeka potrebuje pre dosiahnutie svojej vyspelosti a vlastnej vnútornej stability pokojné rodinné prostredie a vyrovnané, vzájomne sa rešpektujúce vzťahy s rodičmi s primerane prejavovanou empatiou. Navrhovateľ tiež v konaní netvrdil a ani nepreukázal, že by odporkyňa viedla život, ktorý by mohol byť pre ňu samu ohrozujúci a poškodzujúci, či inak neusporiadaný alebo nehodný ďalšej podpory, pokiaľ ide o plnenie vzdelávacích povinností primeraných jej schopnostiam a že by jej správanie voči nemu nespĺňalo v okolnostiach jej prípadu limity správania zodpovedajúceho všeobecne uznávaným pravidlám slušnosti a súladu so všeobecnými zásadami morálky. Skutočnosť, že plnenie vyživovacej povinnosti navrhovateľom voči odporkyni nie je v rozpore s dobrými mravmi nemá vplyv na primeranú informačnú povinnosť odporkyne k navrhovateľovi o trvaní a priebehu štúdia na zvolenej vysokej škole.

21. V rámci konania o zrušenie vyživovacej povinnosti (a to ani v kontexte dobrých mravov) nemá žiaden právny význam náhodné skúmanie konkrétnych matematických vedomostí, ktoré majú byť podľa neodôvodnených predstáv navrhovateľa vodítkom skúmania predpokladov zvládnutia novozvoleného študijného odboru. Bez právnej relevancie sú aj námietky navrhovateľa voči spôsobu prijímania jednotlivých dávok výživného na účet určený oprávnenou osobou. Aj keby to bol účet inej osoby (v danom prípade matky), ide o oprávnenie odporkyne určiť si takýto spôsob prijímania jej patriacej dávky výživného, či splnomocniť inú osobu na vyplatenie zasielaného výživného podnikom poštových služieb. Rovnako naznačená domnienka navrhovateľa, že vyživovacia povinnosť trvá do 23-teho roku dieťaťa nemá oporu v platnej právnej úprave, keďže v zmysle § 62 ods. 1 zákona o rodine, táto v skutočnosti trvá do času, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Vzhľadom na všetko vyššie uvedené súd v okolnostiach prípadu nevzhladol žiadne relevantné dôvody pre zrušenie skôr upravenej vyživovacej povinnosti navrhovateľa voči odporkyni rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 12Pc/13/2016-183 z 5.9.2017 potvrdeným rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 4CoP/20/2017-215 z 27.3.2018.

22. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

Odvolanie podané v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.